ئاڵای کوردستان لە هۆنراوەکانی هۆزانڤانانی منداڵان.. ڕێزا شوان

ئاڵا هێمای شکۆداری هەر گەل ونیشتمانێکە و ناسنامەی نەگۆڕی گەلە. ئاڵا ئەو چەترە نیشتمانییەیە کە لە سایەیدا، هاونیشتمانیان هەست بە خۆشەویستی و هاوسۆزی و یەکێتی و هاوبەستبوون بە نیشتمانەکەیان دەکەن. شانازیی پێوە دەکەن و لە خۆشی و ناخۆشی و لە بۆنە نەتەوەیی و نیشتمانییەکانیاندا، بەڕێزە لە بەردەمیدا دەوەستن و لەگەڵ بەرزکردنەوەیدا سڵاوی لێدەکەن و مارشی نەتەوەییان دەچڕن.

لە زمانی کوردیدا بەجگە لە وشەی ئاڵا، وشەی “بەیداخ” و ” پەرچەم” یش بەکاردەهێنرێن. وەک خۆشەویستییەکیش بۆ ئاڵا، بە سەدان کچی کورد ناونراون ئاڵا.

ڕێکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان، بەم شێوەیە پێناسەی بۆ ئاڵا کردووە:”ئاڵا واتە هێما و ناسنامە و نەتەوە و دەوڵەت و هەرێم و حیزب و گروپەکان، شانازییەکی بەرجەستە کراویانە”.

ئاڵای پیرۆز و ڕەنگینی کوردستان، کە لە ئاسمانی کوردستاندا دەشەکێتەوە، ئاڵای گەلی کوردمانە و هێمای شکۆمەندی و یەکێتیمانە، مایەی شانازی و سەربەرزیمانە.

ئاڵای کوردستان، پێگەیەکی پیرۆز و ڕێزێکی تایبەتی و خۆشەویستییەکی زۆری لە دڵماندا هەیە. ئامادەین لە پێناوی پاراستن و بەرزڕاگرتنیدا، گیانی خۆمان ببەخشین. ئەمەش ئەرکێکی پێویست و پیرۆزی نەتەوەیی و نیشتمانی و ڕەوشتیمانە. بە هەزاران پێشمەرگەی قارەمانمان، لە پێناوی بەرگریکردن و ڕزگارکردنی خاکی کوردستان لە داگیرکەران لەژێر ئاڵای کوردستاندا شەهیدبوون. ئاڵاکەمان هێمای بوون و مانەوەمانە.

کەس نەڵێ کورد مردوە، کورد زیندووە

زیندووە قەت نانەوێ ئاڵاکەمان

بەپێی بەڵگە مێژووییەکان، گەلی کوردمان، خاوەنی کۆنترین ئاڵایە لە جیهاندا.

یاسناس و مێژوونووسی کوردمان، دکتۆر (عەبدوڵڵا دارتاش) لە

پەرتووکەکەیدا (میژووی بنەچەی کورد) کە لە ساڵی (٢٠١٧) دا چاپیکرد، دانەیەکی پێشکەشم کرد.
مێژووی ئاڵای کوردستان بۆ (٧٠٠٠) هەزا ساڵ پێش ئێستا دەگەڕێنێتەوە، کە لە لایەن ئیمپراتۆریەتی گۆدیەکانەوە دروستیان کرد. گۆدیەکان (٥٠٠٠ ـ ١١٥٧) پێش زایینی دەسەڵاتداری ناوچەی کوردستان بوونە. شاری (کارگود ـ کارکە : کارکەک : کەرکووک) بە قەڵا سەرکێشەکێشیەوە، گۆدیەکان دروستیان کرد و کردیان بە پایتەختی ئیمبراتۆریە مەزنەکەیان.
گۆدیەکان بە باپیرانی کورد دادەنرێن.
دکتۆر دارتاش دەڵێت:" پێویستە ئەوە بڵێین و ئەو راستییە مێژووییە بیخەینەوە یادی گەلی کوردی شۆڕشگێڕ و کۆڵنەدەر و قارەمان، کە هێمای (٢١) تیشکەکەی خۆری ئازادی لە ناو ئاڵای کوردستان، هێمای ئەو (٢١) پاشایەی گۆدیانی باپیرانمانە. کە حوکمڕانی یەکەمین دەوڵەتی (گودی/ گودیا/ گودیەمی) ی گودی/ گوردی/ کوردی بوونە لەسەر زەمینی کوردستاندا لە هەزارەی پێنجەمی پێش زایین. بەڵام هەر لە کۆنەوە وتراوە، ئاڵای کوردستان لە رەنگی (سوور و سپی و سەوز و زەرد) پێکهاتووە".
لە دوای گۆدیەکان، دەوڵەتی کاسییەکانیش هەر کوردبوون و خاوەنی ئاڵای تایبەتی دەوڵەتەکەیان بوون. دەوڵەتی کوردی میتانییەکان، کە فەرمانڕەوای بەشی هەرە زۆری کوردستان بوون، لە ساڵی (١٥٠٠) ی پێش زایینیدا، ئاڵای کوردستانیان بەکارهێناوە.
لە دوای ئەوانیش ئیمپراتۆریەتی ماد، ئاڵای تایبەتییان هەبووە. کە لە رەنگی زەرد و سوور و سەوز پێکهاتبوو. کاوەی ئاسنگەریش، چەرمەکەی بەرەکی کرد بە ئاڵای شۆڕش و راپەڕینەکەی.
ئاڵاکەی کاوەی ئاسنگەر بایەخێکی مێژوویی گرنگی هەیە.

لە ساڵی (١٩١٨) دا، کوردێک بە ناوی (خەلیل بەگ) سەرۆکی رێکخستنی ئازاد ئاڵایەکی دروستکرد. لە ساڵی (١٩٢٠) دا، سەرکردەی کورد (ئەمین عالی بەدرخان) داوا لە (زینەل عابدین) دەکات کە کەسایەتییەکی کورد بوو، ئاڵایەک بۆ کوردستان دروست بکات. ئەو ئاڵایە تا ئەمڕۆش لە ماڵی (سینەم بەدرخان) پارێزراوە. پارتی (خۆیبون) ئاڵای هەبوو. شۆڕشەکەی سمکۆی شکاکیش ئاڵای هەبوو. لە شۆڕشی ئاگری (شۆڕشی ئارارات: ١٩٢٩ـ ١٩٣٢) بە سەرکردایەتی (ئیحسان نوری پاشا) ی رابەری شۆڕشەکە، بە فەرمی ئاڵای کوردستانی لەسەر چیای ئاگری، بەرزترین لووتکە چیای کوردستان هەڵدا. شێخ مەحمودیش نەمریش لە (١٩١٩) دا، ئاڵای کوردستانی بۆ شۆڕشەکەی دانا، کە

گوزارشتی لە دەوڵەتی کوردی دەکرد. لەسەر باڵەخانەی ئەفسەری سیاسی بەریتانیا هەڵکرا.

ئاڵای فەرمی ئەم سەردەمەی کوردستان، لە چوار ڕەنگی گەش و جوان پێکهاتووە، هەمان ڕەنگەکانی ئاڵاکانی پێشترن. گوزارشت لە خەبات و شۆڕش و لە بەرخودانی و قارەمانێتی و ئازادی و لە نەورۆز و سەری ساڵی کوردی و لە سروشتی ڕەنگین و ئەفسووناوی کوردستان دەکەن. ڕەنگەکانی ئاڵای کوردستان پەیوەندییەکی بەهێزیان بە مێژووی رابردوو و ئێستا و بە هیوای داهاتووی کورد و کوردستانەوە هەیە.

ڕەنگی سوور، لە سەرەوە دایە: هێمای ئازایەتی و قارەمانێتی و گیان بەخشینە لە پێناوی کوردستاندا. هێمای شۆڕش و بەرخودانی و خوێنی شەهیدە نەمرەکانمانە.

ئەمە ر□□□ی ڕەنگی سوور و شۆڕشین
س□ی□ری کە خوێناوییە رابردوومان

ڕەنگی زەرد:. خۆرە زەردەکەی ناو ڕەنگە سپییەکە، کە لە (٢١) تیشکی یەکسان پێکهاتووە، نیشانەی ئاگر و رووناکی و دروشانەوەیە. ئاماژەی بە یەکەم ڕۆژی سەری ساڵی نوێی کوردی کە دەکەوێتە ڕۆژی (٢١/ ئادار) ی هەموو ساڵێکی زایینی. یەکەم ڕۆژی مانگی نەورۆزیشە، یادی ساڵڕۆژی راپەڕین و شۆڕش و سەرکەوتنی کاوەی ئاسنگەرە. نەورۆز کۆنترین و پیرۆزترین جەژنی ڕەسەنی نەتەوەیی کوردە.

ڕەنگی سپی کە لە ناوەڕاستدا: هێمای پاکی، ئارامی، راستگۆیی. ئاشتی و تەبایە، کە گەلی کوردمان هەمیشە ئاشتیخواز بووە.

ڕەنگی سەوز: هێمای سروشتی سەوز و جوان و قەشەنگ و ژینگەی کوردستانە. ڕەنگی هیوا، خۆشەویستی، گەشبینی و لاوێتی، بوژاندنەوە و ژیانە.

لە ساڵی (١٩٩٩) دا، ئەم ئاڵایەی ئێستا، بوو بە ئاڵای فەرمیی هەرێمی کوردستان، لەسەر هەموو دامودەزگاکانی هەرێمی کوردستاندا هەڵدەدرێت.

لە ڕۆژی (٢٧/ ئادار/ ٢٠١٧) دا، بە یەکەم جار، بە فەرمی لە لایەن ئەنجوومەنی پارێزگای کەرکووک و پارێزگاری کەرکووک، ڕەوانشاد (د. نەجمەدین کەریم) ەوە، ئاڵای کوردستان لەسەر بینای پارێزگای کەرکووک هەڵدرا. دوایش لەسەر قەڵا سەرکەشەکەی کەرکووکیش لەگەڵ ئاڵای عێراقدا هەڵدرا.

لە ڕۆژی (١٩/٦/ ٢٠٠٩) دا، پەرلەمانی باشووری کوردستان بە تێکڕای دەنگەکان، ڕۆژی (١٧/ ١٢) ی هەموو ساڵێک وەکوو (ڕۆژی ئاڵای کوردستان) ی پەسەند کرد. لەو ساڵەوە هەموو ساڵێک لەم ڕۆژەدا، بە جلوبەرگی کوردییەوە ئاهەنگی شیاو لە کوردستاندا سازدەکرێت. بە فەرمیش لە هەموو قوتابخانەکان و لە زانکوکان و دایرەکان و لە هەموو دەزگاکان و بازاڕەکان، لە هەموو شار و شارۆچکەکان و لە گوندەکانیشدا، ئاڵای کوردستان بەرزدەکرێتەوە. هەڵبژاردنی ئەم ڕۆژەش، بە یادی هەڵکردنی ئاڵای کوردستان، لە شاری مەهابادی پایتەختی کۆماری کوردستان دەگەڕێتەوە، کە لەلایەن سەرۆک کۆماری کوردستان، پێشەوای نەمرمان قازی محەمەدەوە، لە ئاهەنگێکی میژوویی زۆر گەورەی حکوومی و جەماوەریدا، بە هەڵهەڵەلێدان و چەپڵەڕێزان و بە چڕینی مارشی نەتەوەییمان ئەی ڕەقیب هەڵکرا. ئەو ڕۆژە بەنەیەکی بەرزی نەتەوەیی و نیشتمانیمانە و هەرگیز لە یادی ناکەین. مەبەستیش لە یادکردنەوەی ئاڵای کوردستان لەم ڕۆژە پیرۆزەدا، جەختکردن و دووپاتکردنەوەی خۆشەویستیمانە بۆ ئاڵای کوردستان و هاوبەستەبوونمانە بە کوردستانی نیشتمانی شیرینمان. بە نوێکردنەوەی بەڵێن و پەیمانە بە درێژەدان بە خەبات و تێکۆشان لە پێناوی رزگارکردنی خاکی کوردستان، لەژێر ئاڵای کوردستاندا. کە سومبلی نەتەوەیی و یەکگرتن و ناسنامەمانە.

شایەنی باسیشە، وەکوو کولتوور و ڕێوڕەسمێکی فەرمی قوتابخانەکان لە باشووری کوردستاندا، هەموو ڕۆژانە پێنج شەممە، پێش دەستپێکردنی خوێندن، قوتابیان و مامۆستایان بە ریزەوە دەوەستن. سێ قوتابی دەچنە بەردەم ئاڵای کوردستان، ئەوەی ناوەڕاستەوە پێشدەکەوێت و تا لووتکەی ستوونی ئاڵا، ئاڵای کوردستان بەرزدەکاتەوە. دەگەڕێتەوە شوێنی خۆی و هەمووان لەگەڵ چڕینی سروودی (ئەی ڕەقیب) دا. بە ئەوپەڕی ڕێزەوە، دەستی راستیان دەخەنە پێش گوێی راستیانەوە و سڵاو لە ئاڵای پیرۆزی کوردستان دەکەن. دوایی یەکێک لە مامۆستاکان وتەیەک پێشکەش دەکات.

چەند قوتابییەکیش چەند هۆنراوەیەکی نیشتمانی پێشکەش دەکەن.

زۆربەی هۆزانڤانانی کوردمان، هۆنراوە و سروودیان، بەسەر ئاڵای پیرۆزی کوردستاندا هەڵداوە. ئەوەی ئیمە لەم نووسینەماندا مەبەستمانە، هۆزانڤانانی ناسراوی

بواری هۆنراوی منداڵانی کوردمانە. کە زۆربەیان هۆنراوەی جوانیان بەسەر ئاڵای کوردستاندا هەڵداوە، کە بە تایبەتی بۆ منداڵانی کوردیان نووسیون. بۆ ئەوەی لە منداڵییوە، رێز و خۆشەویستییان بۆ ئاڵای کوردستان و هاوبەستەبوون بۆ کورد و کوردستان لە دڵە قنجەکانی منداڵە چاوگەشەکانی گەلی کوردمان بڕوێنن. ئەمەش ئامانجێکی سەرەکی و ستراتیژییە لە ئامانجەکانی هۆنراوە بۆ منداڵان.

گوڵبژێرێک لە هۆنراوەکانی هۆزانقانی بواری نووسینی هۆنراوە بۆ منداڵان، دەخەینە بەر دیدی خوێنەران، کە بە شێوازێکی سووک و ئاسان و بە زمانی شیرینی کوردی بەسەر ئاڵای کوردستاندا هەڵیانداوە. هیوادارم بۆ منداڵەکانتان بیانخوێننەوە. بەشێکی زۆریان شایەنی ئەوەن، کە ئاوازدانەران ئاوازیان بۆ دابنێن و بکرێن بە سروود بۆ منداڵان. بە تاک یا بە کۆمەڵ منداڵان بیان چڕن.

مامۆستا (زارا ئەحمەد جاف) لە پەرتووکی (ورچەکەی هاوڕێم، لەژێر ناوی (ئاڵاکەم) دا، نووسیویەتی:

جوانی ئاڵای کوردستان
هێمای خاک و نیشتمان
دەتبینم وا لە بەرزیی
بۆ من بوویە شانازیی
وەکو تابلۆ لە ئاسمان
رووناکیی چاوی هەمووان
بشەکێوە لەگەڵ با
وا منداڵ س□ی□رت دەکا
پەیامێکت هێێناوە
وەکو تیشکی هەتاوە
چوار رەنگت پڕ بە هایە
نەخشاندت ئەو ئاڵایە

ئەندازیاری هۆزانقان (محەمەد بەرزی) لە پەرتووکی (بەرخەکەی لانە) لەژێر ناوی (ئاڵا) دا، نووسیویەتی:

ئاڵای بەرزی کوردستانم
چوار رەنگە چاکی دەزانم
سوور و سپی بێگەردە
سەوزی خۆرێکی زەردە
جێی شانازی و شکۆیە
ئازادی من و تۆیە

لە سایەیدا دەوەستم
پیرۆزە دەیپەرستم
کاتی ترس و تەنگانە
دەیپارێزم شەڕانە

مامۆستا (ئەمین سەبان) لە پەرتووکی (کەلارەکەی باڵدار) لەژێر ناوی (ئاڵاکەمان) دا، نووسیویەتی:

ئاڵای کوردستان جوان و قەشەنگە
سەربەرزی لامان هێمات چوار رەنگە
رەنگی سووری تۆ خوێنی شەهیدە
سەوزی قەرسیلی رووناکی دیدە
سپی نیشانەی بەئاشتی ژیان
زەردی ئاڵتونی ئاسۆی بەربەیان
گیانفیداکاری و خەباتی دێرین
لە بەرزی تۆدا دواڕۆژ دەبینن
ئاواتی مێژووی کوردایەتی تۆ
پرشنگ دەداتە دامێنی ئاسۆ

مامۆستا (کازم کەیی) لە پەرتووکی (نەوەکانی چریکەی دواڕۆژ) لەژێر ناوی (ئاڵا) دا. نووسیویەتی:

سەر بڵندکە و بێوانە
ئاڵام چەند بەرز و جوانە
لاکێشەیە و چوار رەنگە
شەکاوەیە و قەشەنگە
سوور هێمای شەهیدانە
گیان بەخشی مێردانە
سپی هێمای ئاشتییە
کورد هەر ئاشتیویستییە
سەوز باخ و بێستانە
سروشتی کوردستانە
خۆری زەردی گەشاوە
هێمای نەورۆز و کاوە

پاراستنی ئەم ئاڵایە
لە ئەستۆی هەموان دایە
ئاڵاکەم تیشکی چاوم
قوربانی تۆم تا ماوم

مامۆستا (عەلی حەمەڕەشید بەرزنجی) بە کورتە

(□ئا□ا□ی□ک ل□ پ□پول□) چیرۆکەهۆنراوەیەکی جوان، لەژێر ناوی
کە لە ژمارە (٢٢٩) ی گ□قاری (پەپولە) دا ب□ناوی کردۆتەوە، بە
شێواز و شێوەیەکی جوان، گوزارشتی لە ئاڵای کوردستان کردووە،
نووسیویەتی:
پۆل پۆل پەپولەی رەنگین
ناسک ناسک باڵ نەخشین
سوز و سپی و زەرد و سور
دەدرەوش□انەوە لەدور
کۆمەڵ کۆمەڵ رەنگەکان
دەتوت لە دڵی مندان
زۆر بەباشی و دەستوبرد
تابلۆیەکیان دروستکرد
ئیتر منیش تا توانیم
بە ئارەزوی دڵ روانیم
تابلۆکە زۆر زۆر جوان بو
هی ئاڵای کوردستان بو
مامۆستا (رەزا شوان) لە پەرتووکی (خونچەگوڵەکان) لەژێر ناوی
(ئاڵای کوردستان) دا، نووسیویەتی:
سڵاو .. سڵاو.. ئاڵای جوانم
ئاڵای بەرزی کوردستانم
ئاڵای رەنگین و پیرۆزم
مایەی شادی هەست و سوزم
کۆنترین ئاڵای هەموو جیهان
بەڵگەی مێژووی کۆن و نوێمان
بشەکێوە لە ئاسماندا
لەسەر خوێندنگا و ماڵاندا
ئاڵاکەمان ، ناسنامەمان
تۆی هۆی رێز و سەربەرزیمان
هێمای شکۆی نیشتمانم
پێشکەشت بێت رۆح و گیانم
رەوانشاد مامۆستا (عوسمان محەمەد هەورامی) لە پەرتووکی
(خونچە گو□) دا، ل□ژێر ناوی (ئاڵای کوردستان) نووسیویەتی:
ئاڵای بای کوردستان
بینایی هەردوو چاوان
ئۆخەی چەندە گەشاوەی
لەسەر دوندان شەکاوەی

سوور هێمای تێکۆشانە
م□ژدەی ئاسۆی کوردانە
سپی هەردەم ئاشتییە
بێگەردی و دڵپاکییە
لە سەوزیشا دیارە
کوردستان لالەزارە
خەندەی خۆری وڵاتمان
گەشەیە بۆ خەباتمان
سڵاوی دڵ و رەوانمان
بۆ ئاڵای بەرز و جوانمان

مامۆستا (فەرهاد ئەحمەد بەرزنجی) لە پەرتووکی (خەیاڵی کۆترەکان) لەژێر ناوی (رۆژی ئاڵا) دا، نووسیویەتی:

ئەمڕۆ زۆر شادمانم
رۆژی ئاڵاکەمانە
جلی کوردیم پۆشیوە
هاتووم بۆ قوتابخانە
دیمەنێکی زۆر جوانە
ئاه□ن□گیان سازکردووە
یادی رۆژی ئاڵایان
بە بەرزی راگرتووە
ئاڵا هێمای بوونمانە
سەروەری گەل و هۆزە
شکۆی نەتەوەی کوردە
بۆیە لامان پیرۆزە
دەبا هەموو یەکبگرین
تا سەرکەوێ نیشتمان
با ئێمەش وەک وڵاتان
شەکاوەبێ ئاڵامان

هۆزانقانی گەورەی گەلەکەمان، مامۆستا (لەتیف هەڵمەت) لە چیرۆکەه□ن□راویەکی کورتدا، لەژێر ناوی (میوان) دا، بە گوڵ وێنەی ئاڵای کوردستان دەکێشێت، بە شێوازی□کی نوێ، نووسیویەتی:

دایکم د□□ س□بی□ن□
لە نیشتمانی خ□م□انەوە
لە کوردستانەوە
میوانمان دێ
هەر ئێستا لەگەڵ دای□ گ□یان

دەچم بۆ بازاڕی گوڵفرۆشان
چوار دەسك گوڵ دەكڕم
دەسکێ سوور وەکو خوێناو
دەسکێ سپی وەکو بەفر
دەسکێ کەسک وەک دارستان
دەسکێ زەرد زەرد وەکو هەتاو
لە ژووری میوان
دەیانخەمە ناو چوار گوڵدان
کە میوانەکان هاتن
دوای رۆژ باش و بەخێرهاتن
دەڵێم سەیرکەن بۆ پێشوازیتان
بە گوڵ کێشاومە وێنەی ئاڵای کوردستان
مامۆستا (رۆستەم خامۆش) لە پەرتووکی (هاوڕێی پێنووس) لەژێر ناوی (ئاڵا) دا،
نووسیویەتی:

ئەو ئاڵایەی کوردستان
هێمای گەل و نیشتمان
خۆشەویستە لە دڵمان
رێزی دەگرین ه□م□ووان
ئاڵاکەمان هەردەم بەرزە
دوو رەنگی سوور و سەوزە
سپیش لە ناوەڕاستی
تیشکی خۆر لە ناویەتی
یاخوا هەر شەکاوە بێ
وەکو گوڵ گەشاوە بێ

ماماوستا (سەلاح نیساری) لەژێر ناوی (ئاڵای کوردستان) دا،
نووسیویەتی:

ئاڵای ئاشتیم هەڵداوە
نیشانەی خ□□ر□تاوە
هێمای ئازادی ژینە
سوور ە سپي رەنگینە
سروەی با دەیشەکێنێ
بە نەرمی رایدەژێنێ
داوێنی سەوزی جوانی
نیشانەی ئاوەدانی
ئەم رەنگە سوورە جوانە
یادگاری شەهیدانە

نیشانەی سوورخەڵاتە
سەرچاوەی خەباتە
خوێنی خوشک و برایە
یادگاری چوارچرایە
بەوەی نەفەوتێ ناومان
دەیپارێزین وەک چاومان
مامۆستا (موحسین حەمەد ئەمین زینەددین) لەژێر ناوی (ئاڵامان)
دا، نووسیویەتی:
ئاڵامان شەکاوەیە
قەشەنگ و رازاوەیە
چوار رەنگی جوان گەشە
هی خاکێکی چوار بەشە
سپی و زەرد ، سەوز و سوورە
هیوای نزیک و دوورە
زەردی رۆژی رووناکە
سپیی ئاشتییە و پاکە
سەوزی هەمای ژیانە
سوور خوێنی شەهیدانە
با هەموومان یەکدەنگ بین
یەک گوتار و یەکدەنگ بین
یەک بخەین تەقەڵامان
تا هەر وابێ ئاڵامان
هەر جوان و گەشاوە بێ
بەرزبێ، شەکاوە بێ
مامۆستا (تەها بیلال) لە پەرتووکی (بووکەشووشە) لەژێر ناوی
(ئاڵای کوردستان) دا، نووسیویەتی:
ئاڵای بەرزی کوردستانە
شەکاوە و رازاوە وجوانە
سووری خوێنی شەهیدانە
سپی ئاشتیی بە هەموانە
سەوزەکەی واتای ژیانە
رۆژیش لە ناوەڕاستیانا
پەخشە بەسەر هەموویانا
مامۆستا (شوان ئەحمەد) لە پەرتووکی (بەرەو هیوا) لەژێر ناوی
(ئاڵای کوردستان) دا، نووسیویەتی:
ئاڵای ئێمە چوار رەنگە
شەکاوەیە و قەشەنگە

بەرز، لەسەر سەرمانە
پیرۆز ، لەناو دڵمانە
سەوز و سپی ، زەرد و سوور
دیارن لە نزیک و دوور
تیشکی خۆری زێڕینە
بە شانازی بیبینە
مامۆستا (عوسمان دەروێش) لەژێر ناوی (ئاڵا) دا، نووسیویەتی:
ئەم ئاڵایە، ئاڵایە
جوان و بەرز و باڵایە
ئاڵای میللەتی کوردە
ئاڵای جوامێر و مەردە
هەرچەن دەشکێتەوە
دەمان دەگەشێتەوە
بەڵێن دەدەین تا دەمرین
هەمیشە ڕێزی دەگرین
دەستی بۆ بێنە دوژمن
باڵی دەردێنین لە بن
چونکە پیرۆزە لامان
ئاڵا شکۆیە بۆمان
مامۆستا (خالید عەبدول) لە پەرتووکی (شەڕە بەفر) لەژێر ناوی (ئاڵای وڵاتم) دا، نووسیویەتی:
ئەی ئاڵای بەرزی وڵات
جێی شانازیت هەموو کات
ئێمە بە تۆ بە ناوین
لە جیهاندا ناسراوین
تۆ بە رەنگی کەسک و سوور
زەرد، سپی دیاری لە دوور
سوورت نیشانەی خوێنە
خوێنی خەڵکی ئەم شوێنە
شاهێد هەوڵ و خەباتە
لە مێژووی ئەم وڵاتە
رەنگی سپي بێگەردە
نیشانەی پاکی کوردە
هەردەم ئاشتیی ویستووە
دژی زۆرداری بووە
سەوزت نیشانەی بەهار

بووژانەوەی دەشت و شار
زەردت خۆری نەورۆزە
جێی شانازیی دڵسۆزە
مامۆستا (بەختیار کەڵهوڕی) لە پەرتووکی (کێ حەزی لە فڕینە) لە ژێر ناوی (ئاڵاکەمان) دا، نووسیو□تی:
ئای کە ئاڵاکەمان جوانە !
تاج و شکۆی سەرمانە
بە چوار رەنگی گەشاوە
لەسەر سەرمان شەکاوە
بە رەنگی سوور و سپی
مافەکانمان پێ چەسپی
ئەوەیتر زەرد و سەوزە
گڕی ئاگری نەورۆزە
خاوەن دیرۆک و داستان
هەر تۆی ئاڵای کوردستان
مامۆستا (کاروان عەلی) لە هۆنراوەی (ئاڵاکەمان) دا، نووسیو□تی:

ئێمە خاوەن وڵا تین
خاوەن ئاڵا و خەباتین
بژی ئاڵای کوردستان
نەفرەت لە دوژمن دۆستان
کۆڵنادەین ، راناوەستین
بەهێزین و سەربەستین
سوور خوێنی شەهیدانە
مانای ه□□زی ژیانە
سپی دڵپاک و پاکین
وەک تیشکی خۆر چالاکین
زەردیش تیشکی زێڕینم
رووناکیتان بۆ دێنم
سەوز واتا ژیانەوە
ئارامی و بووژانەوە

رەزا شوان
نەرویج: ٢٠٢٣